

OBČASNÍK SPUSA

PROSINEC 2016

číslo 13.

SPOLEČNOST PŘÁTEL USA – THE SOCIETY OF FRIENDS OF THE USA
ČESKO-AMERICKÝ KLUB – THE CZECH-AMERICAN CLUB
POBOČKA PRAHA – hlavní město

Den válečných veteránů: 11. listopad, je den věnovaný památce válečných veteránů. Tradice oslav konce 1. světové války se začala rodit již při prvním výročí dne příměří, 11. listopadu 1919, kdy byl tento den připomínán v Londýně, Paříži i dalších městech dohodových států. Americký prezident Woodrow Wilson téhož roku oficiálně vyhlásil 11. listopad *Dnem příměří (Armistice Day)*. Oficiálním svátkem se stal v roce 1926. Roku 1954 přejmenoval Kongres *Den příměří na Den veteránů*. Slaví se celosvětově jako *Den veteránů* nebo *Den vzpomínek*. Den veteránů je spíše americký termín. Ve Spojeném království je tento den připomínán jako *Den příměří*. Vždy nejbližší neděle 11. listopadu je pak *Dnem vzpomínek (Remembrance Sunday)*. Od listopadu 2001 je tento významný den připomínán i v České republice.

Den 11. listopadu byl přitom vybrán symbolicky, neboť toho dne roku 1918 bylo ve vlakovém voze v Le Francport u severofrancouzského města Compiègne podepsáno příměří mezi Spojenci a Německem, jímž byly na západní frontě ukončeny boje 1. světové války. Hlavními signatáři příměří byli vrchní velitel spojeneckých sil maršál Ferdinand Foch a německý zástupce Matthias Erzberger.

Snímek z compiègueského lesa po dosažení dohody o příměří. Maršál Foch je druhý zprava

Jednotky americké námořní pěchoty ve Francii při přehlídce oslavy konce I. světové války

Symbolem Dne veteránů se stal květ vlčího máku, který se připíná na celém světě klopou. To má svůj původ v básni *Na flanderských polích (In Flanders Fields)*, kterou v roce 1915 napsal kanadský chirurg John McCrae, jenž sloužil na západní frontě, nedaleko belgického města Ypres. V ní se píše právě o padlých vojácích, kteří navzdory odpočívají na polích v okolí belgického Flandres s vlčími máky. Nemohl si totiž zvyknout na bolest a utrpení svých válečných kamarádů. Vlčí mák jako symbol pro padlé vojáky 1. světové války poprvé použila americká profesorka a humanistka Moina Michaelová. V roce 1921 zvolil bývalý velitel britských expedičních sil polní maršál sir Douglas Haig jako předseda *Nadace veteránů* vlčí mák za symbol pro sbírku na pomoc válečným veteránům a invalidům.

V USA je *Veterans Day* státním svátkem, ale *Den válečných veteránů* se často zaměřuje se *Dnem obětí války (Memorial Day)*, který se tradičně slaví poslední květnové pondělí. Rozdíl je ten, že v rámci *Dne obětí války* se uctívají pouze padlí vojáci, kdežto *Veterans Day* je slavnostním dnem pro všechny bývalé vojáky.

Po konci Druhé světové války v roce 1945 přišel válečný veterán Raymond Weeks z města Birmingham v Alabamě s návrhem, aby byl 11. listopad připomínkou všech mužů a žen, jež bojovaly za svou vlast ve válce. Návrh podpořil tehdejší generál a následně i prezident Spojených států amerických Dwight Eisenhower, a tak došlo od roku 1954 ke změně podstaty a názvu svátku na dnešní *Veteran's Day*.

Na Den válečných veteránů vyjadřují mnozí majitelé fastfoodových i běžných restaurací respekt a poděkování tím, že bývalým vojákům nabízí jídlo zdarma. Na tento krok přistoupily třeba restaurace Applebee's, Starbucks, Krispy Kreme Doughnuts nebo T. G. I. Friday's. Hned třetinu amerických bezdomovců totiž tvoří bývalí příslušníci armády. Celých 70 % z nich je závislých na drogách.

Ke *Dni veteránů* patří v USA velmi populární průvody. Největší *Veterans Day Parade* (známý také jako *America's Parade*) se od roku 1929 koná v New Yorku, tvoří ho přes 25 000 účastníků a dalších 750 000 diváků v ulicích. Vždy 11. listopadu přesně v 11:00 jsou položeny věnce k hrobce neznámých vojáků na Arlingtonském národním hřbitově ve [Virginii](#) a u památníku Eternal Light Peace Memorial v newyorském Madison Square Parku.

Den díkůvzdání: Každý rok je čtvrtý čtvrtek v listopadu ve Spojených státech věnován oslavám sklizně a poděkování za uplynulý rok. Bez pořádného jídla se to však nikdy neobejde. Rodinou a přáteli tradičně vychutnává pečeného krocana, kaštanovou nádivku, brusinkovou omáčku a dýňový koláč. Tak je to v každé americké rodině.

V **angličtině** se používá výraz *Thanksgiving* a ve **francouzštině** *Action de grâce*. I když se samotný svátek slaví v pondělí, maso se může jíst v průběhu celých tří dnů. **Kanadané** slaví tento svátek v rodinném a přátelském kruhu při tradiční hostině, na které nechybí veliký, dozlatova upečený nadívaný krocán, brusinky, šťouchané či zapečené brambory a dýňový koláč. Lidé také využívají jeden z posledních podzimních víkendů k rekreaci, sportování, oddechu, kulturnímu vyžití, turistice a rybaření.

V USA se také používá výraz *Thanksgiving*. Zde se tento svátek slaví čtvrtý čtvrtek v listopadu na konci žní. Jde o federální svátek, což znamená, že ho slaví všechny státy federace. Při tomto svátku se sejde celá rodina a na stole nesmí chybět krocán s nádivkou a brusinkovou omáčkou a také dýňový koláč. Po celé 3 až 4 dny se Američané veselí a baví s rodinou a přáteli. Nemůže chybět ani tradiční americký fotbal, nakupování, průvody, v televizi běží speciální programy, apod.

Od doby, kdy bylo v roce 1941 konání svátku ustanoveno zákonem na čtvrtý čtvrtek v listopadu, se Den díkůvzdání slaví v rozmezí od 22. listopadu do 28. listopadu.

Typické pokrmy: Na svátečním stole nesmí chybět krocán s domácí nádivkou, u které si každá rodina pevně strážejí svůj tajný recept. Jeho příprava však není vůbec jednoduchá. Musí zasytit celou rodinu a proto mívá 8–14 kg. Doba pečení bývá 6–7 hodin. Právo porcovat krocana je velká pocta. Porcování probíhá přímo na svátečním stole před zraky celé rodiny a většinou jej provádí nejdůležitější osoba v rodině nebo hlava té rodiny, u které se slaví svátky.

Nádivka pak má 2–5 kg. Typickými ingrediencemi jsou francouzský chléb, vlašské ořechy, rozinky, vývar, cibule, máslo, celer, jablka, petrželka, šalvěj, vejce, sůl a pepř. Mezi oblíbené přílohy patří brusinková omáčka, kaše, kukuřice, sladké brambory, knedlíky, hrášek, fazolové lusky, mrkev, kukuřičný chléb. Jako dezert se podávají koláčky různých druhů, čokoládový krém nebo nejvíce typický dýňový koláč. K pití se volí jablečný mošt.

Black Friday: Po sváteční večeři se jde brzy spát. Celá rodina se chystá na zítřejší nákupy, které ve většině obchodů začínají již v brzkých ranních hodinách. Obchodní centra mají přes noc zavřeno, aby se připravila na páteční nápor zákazníků. Tomuto dni se říká Black Friday (Černý pátek). Jedná se o zahájení severoamerické vánoční nákupní sezóny. Slevy dosahují 70–80 % a obchodní řetězce v tento den navštíví miliony lidí. Tržby jsou největší za celý rok.

Také my jsme se sešli v pražské pobočce. Nedorozumění se zajištěním místnosti mělo sice za následek naše předpokládané omezení, také krátké posečkání na uvolněné předem dohodnuté místnosti, ale (postupně) sedm našich členů se do jedné místnosti pohodlně vešlo. Přátelské posezení bylo doplněno i vybíráním členských příspěvků a výměnou informací o různých společenských akcích našich členů.

Příznivá byla také informace, že výuka angličtina pro naše členy bude opět pravidelně v pátek odpoledne.

Velvyslanec Andrew Schapiro, vrchní velitel pozemních sil USA v Evropě Ben Hodges a zástupci americké a české armády si připomněli slavnostní večeří v České Krumlově Den díkůvzdání z roku 1945. Tehdy večeří v Den díkůvzdání uspořádali v českokrumlovském hotelu Růže američtí vojáci, kteří 7. května 1945 osvobodili Český Krumlov. Večeře se konala 21. listopadu na stejném místě jako před 71 lety.

Za pražskou pobočku SPUSA v Praze –